

Peŕikan saking serat-serat kabar sanès.

TANAH NGRIKI.

H. I. K. ing Bandoeng lan Ngajodjakarta bađe kasoewak salah satoenggal. Ing taoen 1934 poenika tjtjahipoen kweekschool ingkang sakawit wonten 5 sampoen dipoen long ingkang 3 dados namoeng kantoen kalih, inggih poenika ingkang doemoenoeng ing kiŕa Ngajodjakarta lan Bandoeng.

Samangké wonten pawartos malih ingkang njobataken bilih kweekschool kalih waoe bađe kasoewak ingkang satoenggal, nanging dèrèng katetepaken ingkang poendi. Manawi pawartos waoe jektos, kweekschool namoeng bađe kantoen satoenggal til. Sadjakipoen ingkang bađe kasoewak poenika kweekschool ing Bandoeng, dipoen dadosaken satoenggal kalijan ingkang wonten ing Ngajodjakarta.

Dipoen wenangaken ngagem songsong djené. Saking Batawi dipoen wartosaken, bilih K. P. A. A. Koesoemo Joeda katjeŕa ing gambar, ingkang bađe lèrèh saking kalengghanipoen dados warga Raad Indija Nederland, poenika kawenangaken ngagem songsong djené.

Soentikan pès. Ing conferentienipoen para prijantoen pangrèh pradja ingkang dipoen wontenaken ing kaboepatèn Bandoeng nalika tanggal 5 woelan poenika, wadana ing Bandjar lan Batoedjadar amratèlakaken dateng patih, bilih soentikanipoen Dr. Otten ingkang katindakaken kanggé njoeda sesakit pès poenika njata amitoeloengi. Nitik kawontenanipoen sesakit waoe boten ladjeng noelar ngantos ngambra-ambra, namoeng doemoenoeng wonten ing tijang sawatawis ingkang pantjen sampoen katjandak ing sesakit waoe ing sadèrèngipoen.

Djalaran saking poenika kaboepatèn Garoet ladjeng mrotès, amargi soentikan waoe namoeng katindakaken wonten ing Bandoeng lan Tasikmalaja. Mangka ing salebetipoen taoen 1932 lan 1933 poenika ing Garoet tjtjahipoen tijang pedjah djalaran sakit pès oegi kaŕah, mila tijang ing Garoet sami ngadjeng-adjeng soepados soentikan pès katindakaken ing Garoet ing salebetipoen woelan Januari 1935.

Aneta martosaken bilih soentikan waoe sasampoenipoen katitik mitoeloengi saladjengipoen wiwit woelan Januari 1935 bađe katindakaken ing sanès panggénan sarta temtoenipoen Garoet oegi bađe toemoet kapétang, ing wewengkon ingkang bađe kanggé papan njobi nindakaken soentikan waoe. Ingkang dèrèng katetepaken poenika namoeng oeroet-oeroetanipoen panggénan ingkang bađe kanggé papan panjobèn, poenika ingkang andjalari wonten tijang ingkang sami boten trimah.

Wonten malih pawartos, njobataken bilih Dr. Otten ingkang wegig saged ngitjalaken sakit pès poenika béndjing woelan Januari bađe dateng ing Tjiamis preloe nindakaken soentikan. Mitoeroet kabar sakawit ingkang bađe dipoen wiwiti dipoen soentik para tijang ing onderdistrict Penoempangan lan Panjoeloe, awit tjtjahipoen tijang ingkang sami kaparak ing sesakit pès ingkang kaŕah pijambak inggih ing onderdistrict waoe. Para tijang ing Tjiamis lestantoeng ngadjeng-adjeng datengipoen Dr. Otten.

Sesakit pès lan malaria ngamoek sesarengan. Mitoeroet kabar saking pambantoe „Sin Pas” ing wekdal samangké tijang boemi ing wewengkon kaboepatèn Tjiamis, kadosta ing onderdistrict Penoempangan, Tjihaoerbeuti lan Tjikoneng, kaŕah ingkang sami katjandak ing sesakit malaria. Pangageng anggènipoen andjagi moerih soeda lan itjaling sesakit waoe kados inggih sampoen njekapi, nanging sesakit malaria meksa taksih saged ngamoek malah ngantos andjalari pepedjah. Mangka in mangsa poenika sesakit pès oegi dèrèng meŕda, dados pangamoekipoen sesarengan kalijan sesakit malaria.

Kamadjenganipoen gemeente Tegal. Djalaran saking mlebet-medalipoen arta para gemeente poenika kaŕah ingkang sami kapitoenan, Nanging satoenggal kalih oegi wonten gemeente ingkang pamedalipoen kènging dipoen wastani mrentel, langkoeng kaŕah tinimbang lan wragad-wragad ingkang dados sesanggènipoen. Menggahing mlebet medalipoen arta poenika gemeente Tegal kènging kanggé toelađa, inggih toelađanipoen gemeente ingkang saopami tijang makaten kènging dipoen wastani gangsar redjekinipoen. Ingkang makaten waoe djalaran ing salebetipoen 11 woelan ingkang mentas kapengker poenika gemeente Tegal anggènipoen nglebetaken arta langkoeng kaŕah tinimbang pètangan ing sadèrèngipoen, langkoengipoen wonten f 3000, mangka anggènipoen ngedalaken arta wonten f 23000. Kirang saking pètangan, goeng-goeng mlebet medaling arta gemeente poenika gađah tirahan (baŕi) 1 ton langkoeng.

Congres Taman Siswa. Programma: I. Wiwit tanggal kaping 9 doemoegi 13 Desember parepatanipoen para warga (toetoepan) ing geđong Taman Siswa.

II. Dinten Kemis malem Djoemoeah 13-14 Dec. djam 8-12 daloe, wonten ing panđapi Tedjakoesoeman: Pambikakan parepatan lan pamiwahan nganggé oepatjara: Panembrama, Srimpi. Beđaja, beksan Srikandi-Larasati lan Srikandi-Bisma.

III. Dinten Djoemoeah malem Setoe, 14/15 Dec. ing panđapi Tedjakoesoeman, djam 8-12 daloe: Parepatan oemoem, sesorahipoen Ki Soewandhi bab „Sociologie dados deđasaring panggoelawentah (pendidikan), lan manawi preloe oegi bađe ngrembag bab sanès-sanèsipoen.

IV. Dinten Setoe malem Ngahad, 15-16 Dec., djam 8-12 daloe, ing panđapi Tedjakoesoeman: Parepatan Oemoem, sesorahipoen K. H. Dèwantara bab „Woelang Kasoesilan” lan manawi preloe oegi bađe ngrembag bab sanès-sanèsipoen.

V. Dinten Ngahad, tanggal 16 Dec., djam 8-12 siang ing panđapi Tedjakoesoeman: Parepatanipoen para wanita: Sesorahipoen para wanita Taman Siswa ngrembag bab-bab ingkang njrambah djagading wanita lan amitontonaken wohing ka oenan kados ingkang kalampahan ing receptie daloe.

VI. Dinten Ngahad malem Senèn, 16-17 Dec., Ringgit koelit kanggé para komité lan warga Taman Siswa, ing geđong Taman Siswa.

Tamoe agoeng saking tanah mantja. Mitoeroet pawartos gouverneur Staat Queensland ing Australië, inggih poenika Kolonel Right rion. Sir Leslie Orme Wilson lan Lady Wilson bëndjing tanggal 10 Januari 1935 baé biqal saking Brisbane preloe mretamoe ing nagari Djawi.

Déné Sir Leslie Wilson waoe anggènipoen dados gouverneur wiwit taoen 1932.

Padjeg karéta motor. Kados ingkang sampoen kawartosaken, boten dangoe malih baé wonten oesoel kaladosaken dateng Raad Kawoela, inggih poenika oesoel ingkang mrajogékaken panjoe-wakipoen padjeg kréta motor lan mrajogékakan soepados dipoen wonteni padjeg Diesel-auto lan gasgeneratoren-auto. Déné pangé-tangipoen padjeg énggal ingkang baé kaesoelaken poenika mitoeroet-saking boboting auto ingkang dipoen kéngingaken: toemrap Diesel-auto saben bobot 100 K.G. padjegipoen f 12, déné toemrap gasgeneratoren-auto saben bobot 100 K.G. padjegipoen f 24. Toemrap kréta ingkang kagandéngaken (aanhawagens) padjegipoen f 12.

Gandèng kalijan soeraosipoen tlégram Aneta ingkang ngewrat oengel-oengelan: „Pangrembagipoen reregèn bensine gegajoetan kalijan rantjangan baé ngewahi padjeg karéta motor, ing Soerabaja mèh rampong, dados katerangan saking pangagengipoen Bataafsche temtoe énggal loemadosipoen.”

Wewakilipoen N. V. Koloniale Petroleum Verkoop-Maatschappij neqa soepados kawartosaken, bilih maatschappij poenika oegi énggal baé ngladosaken katerangan kadosdéné pangagengipoen Bataafsche.

Padjeg Nirom 1935. Saking Bandoeng kawartosaken bilih mitoeroet serat kekantjanganipoen directeur departement Verkeer lan Waterstaat tanggal 30 November 1934, padjeg ingkang kedah kabajar déning para tijang ingkang sami anggadahi radio baé dipoen dakaken. Toemrap bangsa partikelir lan bebadan ingkang ngoedi dateng kasaénan toemrap oemoem (liefdadigheidsinstellingen) padjegipoen radio sawoelanipoen ingkang sapoenika f 3, dipoen dakaken dados f 2.50; toemrap gredja, tijang ingkang sadé radio lan sapitoeroetipoen dipoen dakaken saking f 4.50 dados f 3.75; toemrap grija soes, hotel, restaurant lan sapitoeroetipoen padjegipoen f 7.50.

Pedjah djalaran neqa bongkrèk. Sampoen 2 woelan sapriki ing doesoen Kenitèn, Poerwokerto, wonten tijang tiwas djalaran neqa bongkrèk. Ing sapoenika wonten pawartos malih, bilih ing doesoen ngrikoe oegi wonten tijang tiwas malih djalaran neqa bongkrèk. Tijang ingkang sakit wonten 39, ingkang sanget 7, saha ingkang 3 kaladjeng pedjah, saladjengipoen toemaroentoen ingkang tiwas 7. Dokter ing Poerwokerto nindakaken pitoeloengan.

Doekoen ingkang ambebajani. Ing bawah Balapoeloeng, Tegal wonten satoenggiling tijang éstri woedoenen wonten ing weteng. Tijang waoe ladjeng ngoendang doekoen kapoerih ngoepakara. Doekoen gadah pamanggih woedoen waoe kedah kabeðel, saha kelampahan kabeðel jektos saged ngedalaken rereged. Nanging sasampoenipoen sawatawis djam, tijang waoe ladjeng sakit sanget, ladjeng kabekta dateng grija sakit Kardinah ing Tegal. Déné kawoesananipoen, tijang waoe tiwas.

Congres ing Soerakarta. Ing salebetipoen woelan December poenika ing Soerakarta baé wonten kongres kaping kalih, inggih poenika kongres B. O. dawah tanggal 24-26 December lan kongres Indonesia Moeda dawah tanggal 28 December — 2 Januari.

Ambranahaken koðok idjem. Inggih ingkang wadjib ing pradja Mangkoenagaran, Soerakarta, amanggalih poenapa sakinten koðok idjem poenika kénging kanggé pangopadjiwa tijang siti, awit manawi pantjen njata makaten, tinimbang saben daloe tetijang sami pating tjenoenoek pados koðok idjem ing kalèn², ingkang sarwa njamari,

aloewoeng kawontenaken papan panggènanipoen. Inggih poenika manawi kasembadan, ing Partinituin baé kawontenaken bloembang kanggé tjobèn². Samanten poenika mawi ngentosi panimbangan Landbouwconsulent.

Doesoen Marasari santoen nama Wonoredjo. Kawartosaken, tijang² doesoen Marasari, district Kaliwoengoe, sampoen sami sarembag saha sampoen dados saroedjoeking kantja sedaja, sami damel panoewoenan kanji rekèst dateng ingkang wadjib, njoewoen soepados doesoen Marasari dipoen gentos nami doesoen Wonoredjo. Loerah doesoen toemoet memoedji oetawi nenoeuwen sageda nama doesoen waoe dipoen parengaken. Djalaran nalika doesoen dipoen gantos nami Marasari, tijang² sami rekaos anggènipoen ngoepados sandang teda oetawi tijang² sami manggih kapitoenan, karahardjaning doesoen katingal moendoer, beda sanget klajan doesoen taksih nami Wonoredjo. Mitoeroet dawoeh kekantjangan saking P. T. Directeur Binnenlandsch Bestuur, nalikka tanggal 7/11-'34 no. 1722/s nami doesoen Marasari, sampoen dipoen dawoehaken, kapareng toewin sampoen dipoen tetepaken wangsoel malih. (K. 1966).

Regentschapsraad Betawi. Regentschapsraad Betawi sampoen angrampoengi rembag ing bab baé ngawontenaken padjeg reclame lan oegi anjonðongi ing bab prostèl wontenipoen apcenten 20 saking padjeg verponding lan personeel. Déné prostèlan apcenten 50 ingkang roemijin kabatalaken déning ingkang wadjib.

ASIA.

Djawah ès ing Djepan. Kados sampoen rambah² ing nagari Djepan kadadosan wonten kasangsaran ingkang djalaran saking djawah deres poenapadéné prahara ageng. Nembé² poenika wonten malih pawartos, bilih ing Tokyo wonten djawah ès, andjalari kañah telefoon ingkang karisakan boten saged toemindak ing damel, djalaran kawat-kawatipoen sami peðot.

NAGARI WALANDI.

Meling mesin maboer. Directeur K. L. M. toewan Plesman, ane-rangaken bilih sampoen meling mesin² maboer tjatjah 14 gagrag „Uliver” dateng Amerika Sarekat, awit pabrik ingkang wonten ing nagari Walandi boten saged damel mesin maboer kados makaten waoe.

EROPA.

Gambar inginggil poenika gambaripoen karéta sepoer ingkang mlampah ing salebeting siti ing kiña Moscou. Déné tijang-tijang ingkang katjeta ing gambar poenika inggih ingkang sami noempaki nalika karéta waoe katjebi dipoen lampahaken.

